

svět katolickými očima MONITOR

publicistický čtrnáctideník

ročník XX., číslo 22

26. 11. 2023 / neprodejné

Z OBSAHU	Není morálka církve v ohrožení?	05
	Číst Boží slovo a sytit svou duši s filozofem Peterem Kreeftem	09
	Transsexualita? „Nečetli jste, že na počátku Stvořitel stvořil muže a ženu?“	12

Hans Memling: Sedm radostí Panny Marie (1480)

Další advent a co...?

No, dočkali jsme se. Další Advent v našem životě. Další čas čekání. Někdo se zeptá: proč tolik Adventů? Nestačil by jeden? Ale právě proto je jich tolik, protože jeden Advent člověku nestačí. Člověk sem tam rád sedí ve tmě a někteří lidé dokonce dávají obecně přednost tmě před světlem. Bůh nás tedy musí znovu vyvést z této tmy do svého světla a připravit nás na blížící se oslavu narození pravého Světla. V tomto Světle, které rozptýlí temnotu hříchu, přijde Kristus jako „z výsosti vycházející Slunce, aby osvětlil ty, kdo přebývají v temnotách a stínu smrti, aby naše kroky nasměroval na cestu pokoje“. Kristus nás vyzývá k bdělosti, aby nás nenašel spící, až přijde. Advent je krátký a je velmi snadné usnout nebo

sedět ve tmě. Bděte tedy, neboť nevíte, v který den váš Pán přijde.

Na poloostrově jezera Coma v severní Itálii, uprostřed výběžku, kraluje svému okolí krásný, osamělý dům. Žije v něm jen starý zahradník. Jednou za ním přišel novinář, aby mu položil několik otázek.

– Jak dlouho tu žijete? – zeptal se novinář.

– 24 let – odpověděl zahradník.

– Kolikrát vás za tu dobu navštívil majitel tohoto pozemku?

– Čtyřikrát.

– A naposledy?

– Před dvanácti lety... Návštěva je tu velmi vzácná, – odpověděl zahradník. Novinář se rozhlédl a řekl:

– „Zahrada a okolí jsou však stejně

upravené a krásně udržované, jako kdyby měl majitel přijet zítra. Zahradník odpověděl:

– Jako kdyby měl přijet dnes..., dnes!

V Adventu budeme zpívat: Čekám na tebe, milý Bože... Čekám na tebe, můj Ježíšku... Ale jsme to opravdu my, kdo čeká na Ježíše, nebo on čeká na nás, možná ani ne celý advent, ale celý náš život...?

Najdi nás, Pane Ježíši, už v tomto Adventu, v této naší temnotě, přiveď nás do světla.

V tobě je světlo, které osvětlí každou tmu.

*P. Maciej Goździk
farář Římskokatolické farnosti v polském
Łobezu*

Historické uznání křesťanů v Pákistánu: budou nazýváni „Mesiášův lid“

Katedrála sv. Patrika v pákistánském Karáči. Foto: A. Savin / wikimedia

Pákistánští křesťané jsou *masihi* neboli „Mesiášův lid“. Tímto výrazem budou od nynějška definováni v oficiálních dokumentech a projevech vlády a státní správy. Stanovilo to rozhodnutí pákistánského Nejvyššího soudu, který tak nařídil, aby byl pro označení pákistánských občanů křesťanské víry nahrazen výraz *esai*, arabský výraz používaný v Koránu pro označení Ježíše.

„Jedná se o historické rozhodnutí“, uvedl pro list *L'Osservatore Romano* františkán otec Qaiser Feroz, výkonný sekretář Komise pro komunikaci při Pákistánské biskupské konferenci, „protože konečně instituce učiní významný krok k uznání kulturní a náboženské identity křesťanských komunit. Budeme nazýváni tak, jak nás definuje Bible, správnými slovy, která dávají důvod k naší víře“.

Rozhodnutí bylo vydáno na závěr odvolání podaného některými křesťany v provincii Chajbar Pachtunchvá na severu země, ale bude mít dopad na celou zemi. „Na tuto změnu jsme čekali dlouho a věřící všech vyznání se snažili, aby k ní došlo. Je důležitá pro respektování práv a důstojnosti křesťanských menšin a svědčí o odhodlání institucí uplatňovat v praxi zásady rovnosti zakotvené v ústa-

vě“, zdůrazňuje Feroz. Výraz *esai*, který se historicky používá pro označení křesťanů v Pákistánu, s sebou totiž nese hanlivou konotaci odvozenou od dávné kastovní diskriminace. Poprvé byl tento termín použit v koloniálním období a označuje především lidi pracující při úklidu ulic a dalších profesích vykonávaných nižšími kastami.

Stejnou konotaci, vyjadřující nepřátelství a odpor, má výraz *churha*, který se oficiálně překládá jako „zametač ulic“, slovo, které označovalo kastu *dalitů*, „nedotknutelných“. V průběhu let si tento výraz zachoval negativní význam a je používán jako urážka křesťanů bez ohledu na jejich povolání: takové slovní urážky s emocionálním a psychologickým dopadem často začínají ve školních lavicích a mají vážné důsledky pro sebevědomí a sebeúctu pákistánských dětí křesťanského vyznání. Výraz je spojen se společenskou praxí: odhaduje se, že v Pákistánu je 80% pracovníků určených k čištění ulic a kanalizací (nevzdělaných lidí, posledních na společenském žebříčku) právě křesťanů, kteří jsou stále považováni za vydědence nebo „nedotknutelné“: lidé se obecně vyhýbají tomu, aby si s nimi podali ruku, navázali přátelství, a dokon-

ce s nimi jedli nebo pili.

Rozsudek Nejvyššího soudu, který získal souhlas Rady islámské ideologie (což je další významný aspekt), otevírá cestu k odbourání této diskriminační mentality: pákistánská volební komise již na základě směrnice jednala, odstranila slovo *esai* z formulářů pro registraci voličů, nahradila ho slovem *masihi* a připravila půdu pro další státní úřady, aby učinily totéž.

Představitelé křesťanských komunit tento vývoj přivítali s uspokojením a vděčností, neboť v něm vidí snahu o podporu harmonického soužití ve společnosti. Pro Národní komisi pro lidská práva je to „důležité vítězství v boji proti náboženské diskriminaci“. Podle nevládní organizace The Edge Foundation „je to krok k jednotě, protože změna terminologie vyjadřuje závazek změnit myšlení a respektovat bohatou mozaiku kultur a vyznání v Pákistánu“. Bargad, největší pákistánská nevládní organizace pro rozvoj muslimské mládeže, rovněž vytvořila program pro výuku alternativních slov a vyzvala své členy, aby křesťany nazývali *masihi*, což má pozitivní a uctivý význam.

Vatican News

SLOVO KNĚZE

Evropští biskupové: Světu hrozí katastrofa, kéž Evropa přinese stabilitu a mír

Biskupové členských států Evropské unie vyjadřují znepokojení nad nestabilitou ve světě a jejími důsledky v evropských společnostech.

Modlí se za oběti na Ukrajině, v Izraeli a Palestině a adresují výzvu vedoucím představitelům, aby znovu objevili evropské hodnoty a upřednostnili diplomacii a dialog. Důrazně odsuzují antisemitismus a terorismus.

Zdá se, že svět se vrací do nebezpečné dynamiky, která připomíná některé z nejtemnějších okamžiků lidstva, o nichž jsme si mysleli, že mají zůstat v učebnicích dějepisu, uvádějí biskupové shromáždění v Komisi biskupských konferencí Evropské unie (COMECE), kteří se obracejí na politické představitele EU a v prohlášení je žádají, aby se aktivně podíleli na utváření nové vize stability, spravedlnosti a míru.

Modlitby za oběti na Ukrajině a ve Svaté zemi

Obavy biskupů se týkají zejména ruské agresivní války proti Ukrajině, která stále pokračuje, a bolesti arménského lidu v kavkazské oblasti. Trpíme, píše biskupové, kvůli obětem barbarských teroristických útoků spáchaných 7. října v Izraeli a následujícím ničivému násilí, které se odehrává v Palestině. S hlubokým zármutkem se modlíme za všechny oběti těchto a dalších konfliktů ve světě, zejména za děti, ujišťují a vyjadřují blízkost jejich rodinám a všem, kdo trpí následky války a násilí.

Riziko nekontrolovatelné eskalace

Delegáti plenárního shromáždění Comece, kteří podepsali prohlášení po rozhovorech s vysokými představiteli EU a s představiteli místních církví, jako je kardinál Pizzaballa, patriarcha jeruzalémské latinské církve, a Jeho Blaženost Svjatoslav Ševčuk, hlava ukrajinské řeckokatolické církve, vyjadřují obavu z nekontrolovatelné eskalace s katastrofálními důsledky pro celé lidstvo. Je to scénář, který vychází z polarizace mezinárodního společenství, podněcované obnovenou logikou soupeření mezi velmocemi, spolu s erozí důvěry v kontextech mnohostranné spolupráce.

Odsouzení antisemitismu a terorismu

Situace, která se nemůže neprojevit v evropských společnostech, souvisí s podněcováním strachu, oslabováním dialogu a ohrožováním sociální soudržnosti. V několika evropských zemích, píše biskupové, se stále více prosazují nebezpečné jevy, jako je antisemitismus, radikalizace a xenofobie, často podněcované systematickým šířením dezinformací a vedoucí k násilnému extremismu a terorismu, které důrazně odsuzujeme ve všech jejich formách a projevech.

Znovuobjevení hodnot míru a jednoty

Výzva vedoucích představitelů evropských církví ve společenství s papežem Františkem proto zní: Znovuobjevte a přijměte dva velké sny otců zakladatelů Evropy: mír a jednotu. Tímto snem je, aby Evropa plně využila svůj potenciál k řešení konfliktů a zažehla světlo naděje, přičemž by vystupovala jako jednotná, sebevědomá a integrální síla, která ctí demokratické zásady a právní stát, a to uvnitř i vně svých hranic.

Důsledná mírová diplomacie

Vyhnout se jakékoli logice války a usilovat o zahájení procesů dialogu a rozvoje důsledné mírové diplomacie, být architektky a tvůrci míru navíc znamená důsledné provádění globálních dohod o kontrole zbrojení, nešíření zbraní a odzbrojení s cílem podporovat vzájemnou důvěru jako pilíř mezinárodní stability, uzavírají biskupové členských států Evropské unie.

Vatican News

V minulém čísle RC MONITORU byla zmínka o chrámu P. Marie, Královny Palestiny. Za vznikem tohoto významného mariánského poutního místa stojí Patriarcha v Jeruzalémě Luigi Barlassina. Ten v roce 1920 na začátku svého patriarchátu zasvětil Palestinu Panně Marii a v roce 1928 vysvětil poutní chrám Panny Marie v Deir Rafat. A on sám je také autorem následující modlitby:

„Ó Neposkvrněná Panno Maria, sladká královno nebe a země, my klečíc před tvým královským trůnem, plni důvěry ve Tvou dobrotu a ve Tvou zářivou sílu, prosíme tě, abys upřela svůj soucitný pohled na Palestinu, zem, která je tvoje víc než kterákoli jiná, protože jsi ji okrášlila svým narozením, svými ctnostmi, svými bolestmi; tuto zemi, kde jsi dala světu Božského Vykupitele.

Pamatuj, že přímo v této zemi Bůh si tě vyvolil za naši Matku a prostřednici milosti.

Bdi nad svou pozemskou vlastí, zahrň ji svou zvláštní ochranou, aby tam, kde zazářilo věčné Slunce spravedlnosti, se rozptýlily temnoty omylu. Ať se brzy naplní zaslíbení Tvého Božského Syna, že bude jedno stádo vedené jedním pastýřem. A konečně, vypros pro nás všechnu milost sloužit Bohu ve svatosti a spravedlnosti každý den našeho života, takže v hodině naší smrti, díky Ježíšovým zásluhám a tvé mateřské pomoci, přejdeme z pozemského Jeruzaléma do nebeského. Amen.“

I když se v dohledné době asi málokdo z nás vydá do Svaté Země a navštíví tuto svatyni zasvěcenou Královně Palestiny, nic nám nebrání, abychom se jí modlili doma. Vždyť si přeci přejeme všichni, aby na místech, které jsou tak těsně spjaty se životem P. Marie a jejího Syna zavládl nejen mír, ale i pokoj, který svět nemůže dát. Pokoj, který pramení z víry v Ježíše Krista, Krále všehomíra.

Evermod Jan Sládek

P. Mgr. Evermod Jan Sládek, OPraem. farář farností Lomnice nad Popelkou, Libštát a Nová Ves nad Popelkou

BDĚTE: NEVÍTE, KDY PŘIJE PÁN DOMU

3. prosinec 2023 – I. neděle adventní – Mk 13,33–37

Teofylakt

Učí bdít a modlit se, to dva. Mnozí z nás totiž bdí, ale noci trávíme v nepravosti. A hned nato uvádí podobenství: „Odešel z domu, dal svým služebníkům plnou moc, každému jeho práci, a vrátnému nařídil, aby bděl“. „Ať se modlí,“ říká, „ať se modlí.“

A všimněte si, že neřekl: „Nevím, kdy ten čas přijde“, ale „nevíš“. Skryl to totiž pro náš prospěch. Neboť jsme-li nedbalí nyní, kdy neznáme konec, co bychom dělali, kdybychom ho znali? Páchali bychom své zlé skutky až do posledního dne. A všimněme si také jednotlivých výrazů: večer nastává konec, když člověk umírá ve stáří; o půlnoci, když umírá uprostřed mládí; při kohoutím kokrhání, když dosáhneme plnosti rozumu (neboť když dítě začne žít podle rozumu, tehdy v něm kohout zakokrhá a probudí ho ze spánku smyslnosti); a ráno je věk dětství. To vše musí předjímat konec. I dítě se musí mít na pozoru, aby nezahynulo nepokřtěné.

Béda

Muž, který odešel a opouští svůj dům, je Kristus, který po svém zmrtvýchvstání vystoupil jako vítěz k Otci a tělesně opustil církev. Byl jí však stále nablízku a pomáhal jí svou božskou přítomností.

Řehoř

Země je totiž domovem těla, které bylo jakoby posláno na cestu, když ho náš Spasitel uložil v nebi. A dal svým služebníkům moc konat každé dílo, neboť když dal svým věrným milost Ducha svatého, dal jim schopnost sloužit dobrými skutky. I vrátnému přikázal, aby sloužil: pasyťům přikazuje, aby se starali o svěřenou církev. A nejen představeným církve, ale i nám všem se přikazuje, abychom bděli a střežili brány svých srdcí, aby dovnitř nevklouzlo zlé přesvědčení starého nepřítelů a Pán nás nenašel spící. Proto toto podobenství uzavírá slovy: „Bděte tedy, protože nevíte, kdy přijde pán domu,

Tintoretto: Kristus káže davu (16. st.)

zdali navečer, nebo o půlnoci, nebo za kuropení, nebo ráno.“ „Bděte tedy, protože nevíte, kdy přijde pán domu,“ říká Pán, „aby vás nezastihl, jak spíte.“

Jeroným

Spáček totiž nevnímá skutečné předměty, ale vidiny, a v bdělém stavu z toho, co vidí, nic nezůstane. Není divu, že takoví jsou ti, kteří jsou v životě zachvázeni láskou ke světu a po životě zanechávají to, co se jim ve snu zdálo skutečné.

A řeč zakončuje tak, aby tento obecný příkaz slyšeli i poslední prostřednictvím prvních; proto dodává: a co říkám vám, říkám všem: Bděte!

Augustin

Neboť to neřekl jen těm, kteří ho tehdy slyšeli mluvit, ale také těm, kteří přišli po nich před námi, a nám i těm, kteří přijdou po nás, až do jeho posledního příchodu. Ale zda tento den nalezneme všechny v tomto životě, nebo snad někdo řekne slova: „bděte, aby vás nenašel spící, až nečekaně přijde“, platí i pro zesnulé?

Proč tedy říká všem, což se týká jen těch, kteří budou tehdy, ledaže by se to, jak jsem řekl, týkalo všech? Vždyť pro každého přijde den, kdy přijde jeho den. A tak má odejít odtud ten, kdo bude v onen den souzen. Každý křesťan má bdít, aby ho den Páně nezastihl nepřipraveného. Ten den zastihne nepřipraveného toho, koho poslední den tohoto jeho života zastihne nepřipraveného.

Tomáš

Nakonec, aby se neřeklo, že to neumí pro slabost, hned dodal: mějte se na pozoru, bděte a modlete se, neboť nevíte, kdy přijde ten čas.

přeloženo, zpracováno a redakčně upraveno podle www.catena aurea.sk

NENÍ MORÁLKA CÍRKVE V OHROŽENÍ?

I. července 2022 vydal arcibiskup Paglia, nynější předseda Papežské akademie pro život, knihu *Etica Teologica della vita* (Teologická etika života). Tato kniha shrnuje průběh semináře pořádaného v Římě od 30. října do 1. listopadu 2021 za podpory Akademie.

Tento studijní seminář se zamýšlel nad základním textem, který vypracovala skupina teologů, z nichž většinu papež František nedávno jmenoval jako členy Papežské akademie pro život: Carlo Casalone, Maurizio Chiodi, Roberto Dell'Oro, Pier Davide Guenzi, Anne-Marie Pelletierová, Pierangelo Sequeri, Marie-Jo Thielová a Alain Thomasset. Arcibiskup Bordeyne, od 1. září 2021 předseda Papežského teologického institutu sv. Jana Pavla II. pro vědy o manželství a rodině, předkládá poslední připomínky.

Zmínění teologové však byli před vytvořením tohoto základního textu známi svou podporou morální přípustnosti pohlavního styku s použitím antikoncepce, homologického umělého oplodnění a trvalých homosexuálních svazků. Nepřekvapuje tedy, byť to je velmi vážné, že tento základní text ospravedlňuje pohlavní styk s použitím antikoncepce, kdy přirozené metody staví na roveň antikoncepčním prostředkům: „Jsou situace, ve kterých manželé, kteří se rozhodli nebo se rozhodnou mít děti, mohou, aniž by to odporovalo jejich otevřenosti pro život, moudře rozpoznat, že to v daném okamžiku určité okolnosti neumožňují. Moudré rozhodnutí učiní tak, že podle své konkrétní situace náležitě zhodnotí všechny dostupné metody a samozřejmě vyloučí všechny, které vyvolávají potrat.“

Tito teologové ve svém uvažování začínají pravdivým předpokladem – zodpovědným otcovstvím – s nímž počítá právě Magisterium, a končí falešným závěrem, který je týměž Magisteriem odmítán: že použití antikoncepčních metod může být „za určitých okolností moudrým rozhodnutím“. Ano, když mají manželé „oprávněné důvody“ (*Humanae vitae* 16) k rozhodnutí „vyhnout se dočasně nebo na neurčitě dlouhou dobu narození dalšího dítěte“ (*HV* 10), jejich záměr nepložit potomky je morálně

Mons. Vincenzo Paglia s papežem Františkem. Foto: Pontifical Academy for Life / flickr

v pořádku. Používat antikoncepci však manželé nesmí, protože „člověk z vlastního popudu nesmí rozbít [nerozlučné spojení] mezi oběma významy, jež jsou obsaženy v manželském styku: významem sjednocujícím a významem plodivým“ (*HV* 12). To je klíčový princip sexuální morálky, který vychází ze Stvořitelova záměru. Takže pokud je tento princip zpochybňován, morální učení církve o manželství a pohlavním spojení se hroutí, což má bezpočet důsledků.

Zapomíná se na cíl

Tito teologové však berou v úvahu jen úmysl jedince a pochopení okolností, ale nepočítají se zlovolností cíle pohlavního styku s použitím antikoncepcí, v tomto případě úmyslného odstavení rozměru plodnosti, který Bůh vepsal do povahy manželského aktu. „Moudré rozpoznání“ při vytváření rozestupu mezi narozením sourozenců se tak stává „moudrým rozhodnutím“ nakonec použít antikoncepci, zatímco Pavel VI. poukazoval na

to, že „čestné a závažné“ důvody nikdy nemohou způsobit, aby bylo přípustné „používat prostředky přímo namířené proti početí“ (*HV* 16). Jediným poctivým prostředkem, jak regulovat porodnost, je mít tělesné spojení pouze během neplodných období ženy, a tudíž vlastním sebeovládáním se zdržet pohlavního styku v obdobích plodných. Tito teologové tedy bezostyšně odporují *Katechismu katolické církve*, podle kterého je „vnitřně špatné... každé jednání, které před manželským stykem nebo při něm nebo při rozvíjení jeho přirozených účinků má za cíl nebo prostředek zabránit početí“ (*KKC* 2370), a neměnnému učení Církve ohledně špatnosti pohlavního styku s použitím antikoncepce.

Protože však tito teologové předkládají neabortivní metody antikoncepce jako „moudrou volbu pro konkrétní situaci“, je nutné s realistickým pohledem na člověka uvážit, v čem tyto metody ve skutečnosti spočívají. Dvěma nejrozšířenějšími na světě jsou antikoncepční

pilulky a kondom. Naznačovat, že pilulky jsou morálně přípustné, je mylné už jen ze zdravotního hlediska. Devět mezinárodních odborníků (lékařů klasické i přírodní medicíny) v otevřeném dopise adresovaném Papežské akademii pro život varovalo, že „dnešní zpochybňování nutnosti uplatňovat *Humanae vitae* v pastorační praxi... by mohlo vést k jednomu z historicky největších skandálů péče o veřejné zdraví, neboť by nepříznivě ovlivnilo zdraví milionů žen. Na druhou stranu by šlo o bezprecedentní vítězství farmaceutického průmyslu.“ Je dnes dobře známo, že „orální antikoncepce zvyšuje o 60% riziko infarktu myokardu a mozkové mrtvice a v pandemickém měřítku také riziko rakoviny prsu“. Navíc tyto uměle vyrobené hormony zvyšují riziko deprese a sebevražedných pokusů a snižují u žen sexuální touhu. Církev dnes projevuje velkou starost o životní prostředí. Tím spíš od ní ženy očekávají, že bude bránit jejich tělesnou integritu.

Abortivní antikoncepce

Poškozovat zdraví druhých je zlé už samo o sobě, ale ještě závažnější je, že všechny běžné antikoncepční pilulky fungují mimo jiné tak, že brání embryu uhnízdit se v děloze. Zmínění odborníci upozorňují, že „řada žen by tyto pilulky nechtěla užívat, pokud by věděly, že může dojít k zničení embrya“. „Moudré rozhodnutí“ použít neabortivní metody antikoncepce tedy pilulky hned na začátku vylučuje, nicméně jde o metodu, o které tito teologové jistě uvažují, protože je široce používaná a Otec Thomasset se již vyslovil ve prospěch chemické antikoncepce. Pokud jde o jezuitu Roberta Dell'Oru, profesora bioetiky v Los Angeles, nově jmenovaného do Papežské akademie pro život (v říjnu 2022), který otevřeně podporuje interrupce a nedávno vystoupil proti rozhodnutí v kauze Dobbs, jež zrušilo propotrátový rozsudek ve sporu Roeová versus Wade, s odůvodněním, že „rozhodnutí v kauze Dobbs nerespektuje demokracii, která osobní svobodu člověka co nejvíc zvyšuje, místo aby ji omezovala“, zdá se, že nitroděložní tělísko, jehož základní funkcí je likvidace embryí v rané fázi vývoje, pro něho nepředstavuje žádný problém.

sv. Pavel VI. Foto: wikimedia

Přísně vzato jsou výlučně antikoncepčními prostředky jediné kondom (a přerušovaná soulož). Avšak kdo v Církvi by mohl jako „moudrou volbu“ uzнат prostředky, které sexuální akt osekávají způsobem, jaký Písmo svaté odmítá (srov. Gn 38,8–10)?

Není divu, že záměrný rozklad vztahu mezi spojením a tvořením, přirozeně vepsaného do manželského aktu, v pojetí těchto teologů umožňuje uchylvat se k umělému oplodnění, ale jen „homologickému“, jak upřesňují, „kde jasně nedochází ke vzniku nadpočetných embryí“, což by mělo automaticky vylučovat oplodnění ve zkumavce (IVF). Avšak na webových stránkách časopisu *Choisir* jezuita Carlo Casalone výslovně uvádí, že uvažují i o IVF – takže na koho to hra-

jeme, když víme, že IVF vyžaduje početí více lidských embryí pro narození omezeného počtu dětí?

Potlačení nauky o vnitřně zlých skutcích

Zásadnější je, že přemítání těchto teologů boří nauku o vnitřně zlých skutcích, která je ústředním principem katolické morálky, a odporuje tak encyklice *Veritatis Splendor* (VS) Jana Pavla II. Tato encyklika ve skutečnosti důrazně učí, že existují skutky, které jsou pro svůj cíl bez ohledu na okolnosti vždycky zlé, dokonce i tehdy, když jsou konány s dobrým úmyslem. Tyto skutky si tedy nikdy nelze zvolit, „protože rozhodnout se pro takové zakázané jednání není v žádném případě slučitelné s dobrou vůlí jednajících osob,

ani s jejím povoláním k životu s Bohem a ke společenství s bližními... Církev vždy učila, že člověk se nikdy nesmí rozhodnout pro skutky a postoje zakázané morálními příkázáními, jež jsou ve Starém a Novém zákoně vyjádřena záporným způsobem. Jak jsme viděli, sám Ježíš zdůrazňuje neodvolatelnost těchto zakázání: „Chceš-li však vejít do života, zachovávej příkázání... Nezabiješ, nezcižolíš, nepokradeš, nevydáš křivé svědectví“ (Mt 19,17n.)“ (VS 52). A pohlavní styk s použitím antikoncepce je jedním z těch vnitřně nesprávných skutků, které „zcela odporují dobru člověka jako osoby, tj. bytosti stvořené k Boží podobě“ (VS 80).

Tito moralisté však s odkazem na sv. Tomáše (*Summa Theologica* Ia-IIae, q. 94, a. 4) namítají, že obecné normy nemohou v absolutním smyslu zahrnovat všechny jednotlivé situace, což je pravda, takže v určité „specifické situaci“ by uchýlit se k antikoncepci bylo „moudrou volbou“, což pravda není. Tito moralisté totiž na rozdíl od sv. Tomáše (*ST* IIa-IIae, q. 33, a. 2) vždy záměrně opomíjejí jasně rozlišovat mezi pozitivními a negativními normami. Ve skutečnosti platí, že pozitivně formulované příkazy (např. „Cti svého otce a matku“) nezavazují vždy a za všech okolností, zatímco zakazující ustanovení (např. „Člověk nemůže zbavovat manželský akt jeho přirozené schopnosti plodit život“) jsou závazné vždy a za všech okolností. Toto učení jasně přebírá Magisterium: „V případě pozitivních morálních předpisů je vždy úkolem obezřetnosti ověřit jejich vztah k určité dané situaci, např. uvážit, zda snad neexistují jiné, důležitější či naléhavější povinnosti. Naproti tomu zakazující mravní předpisy, tj. takové, které vylučují určité konkrétní skutky či způsoby jednání jako samy o sobě špatné, nepřipouštějí žádnou oprávněnou výjimku; neponechávají žádný morálně přijatelný prostor pro „tvořivost“ nějakého protikladného rozhodnutí“ (VS 67).

Zlo nikdy nemůže být dobrem

Tato mez, kterou Bůh uvalil prostřednictvím zakazujících mravních předpisů, se může jevit jako nesnesitelná, ale ve skutečnosti člověka chrání a činí ho šťastným, neboť jen Bůh dokonale ví, co je

Mons. Philippe Bordeyne s papežem Františkem. Foto: istitutogp2.it

pro člověka dobré.

Jak to důrazně vyjádřil Jan Pavel II.: „Bylo by velmi těžkým omylem dospět k závěru, ... že předpisy, jimž učí církev, jsou samy o sobě jen »ideál«, který pak musí být přizpůsobován, úměrně rozdělen a odstupňován, jak se říká, s ohledem na konkrétní lidské možnosti, podle zvážení různých dober, o něž jde. Jaké jsou však tyto konkrétní lidské možnosti? A o jakém člověku se mluví? O člověku ovládaném chtivostí, anebo o člověku vykoupeném Kristem? Vždyť právě o to jde, totiž o pravdu Kristova vykoupení. Kristus nás vykoupil! To znamená dal nám možnost uskutečnit plnou pravdu o našem bytí. Osvobodil naši svobodu od nadvlády žádostivosti“ (VS 103).

Subjektivní faktory

Zamyšlení nad morálním jednáním však bere v úvahu také subjektivní faktory, takže objektivní nepořádek nevede nutně k subjektivnímu pocitu viny, zvláště v dnešní době, kdy převládá formování ve prospěch antikoncepce. Lidé mohou být ve velké nevědomosti ohledně vnitřního zla antikoncepce. Avšak snížený nebo dokonce téměř neexistující pocit viny jedinců nečiní z pohlavního styku s použitím antikoncepce dobrý čin, a tudíž obhajitelný jako rozhodnutí: „Jsou některé konkrétní způsoby chování, jejichž volba je vždy chybná, protože

zahrnuje rozvrácenost vůle, to je mravní zlo“ (KKC 1761). Pastorační práce se tedy musí chopit náročného úkolu oznamovat pravdu o pohlavním spojení a formovat morální subjekty tak, aby ve své konkrétní situaci rozpoznávali vnitřní zlo antikoncepce a byli motivováni ho odmítnout.

Vzhledem k tomu, že zodpovědnost za učení Církve náleží především papeži, doufejme, že Svatý otec František s pomocí Blahoslavené Panny Marie tlaku těchto teologů odolá. Doufejme také, že biskupové, učitelé víry a morálky, se proti takovému rozpadu katolické morálky odvážně postaví. Konečně během duchovních bitev jsou křesťané povoláni v modlitbách a půstu prosit Pána o vítězství, což jim nebrání využívat konkrétní prostředky k tomu, aby bylo slyšeno jejich přání být věrni Bohu.

Delphine Collin
The Postil Magazine
Přeložila Alena Švecová

Delphine Collin je morální teoložka.

EUCHARISTICKÉ ZÁZRKY VE SVĚTĚ

Před několika lety jsem publikoval výzkum o eucharistických zázracích, ale k mému překvapení jsem obdržel dopis zpochybňující výše uvedenou dokumentaci, v němž pisatel tvrdil, že eucharistické „krváčení“ je plodem naivní doby, která vedla lidi k víře v pochybné zázraky. Nemalou měrou jsem tím trpěl. Důvod byl prostý: nebylo tomu tak. Fakta byla nezpochybnitelná.

Otec Pio, muž dvacátého století, snad nebyl živoucím eucharistickým zázrakem? Jeho mimořádná existence je spjata s oltářem, mší svatou a krví. A kdo by mohl tvrdit, že otec Pio byl pouhým výmyslem naivistů a vizionářů dvacátého století?

Tereza Neumannová, která zemřela v roce 1962, tedy přesně v polovině dvacátého století, žila 36 let... pouze o Eucharistii. Střídaly se u ní komise lékařů, kteří ji pozorovali dnem i nocí, ale nakonec museli uznat, že jde o jev lidsky nevysvětlitelný. I to je eucharistický zázrak. Kdo by ho chtěl zpochybnovat?

Marthe Robinová, která zemřela v roce 1981, žila 53 let pouze z Eucharistie a nakonec, k obdivu přítomných svědků, když už nebyla schopna polykat, toužila po Eucharistii gestem plným hluboké lásky k Ježíši přítomnému v Nejsvětější svátosti. Známy myslitel Jean Guitton napsal o Marthe Robinové: „Žena, kterou se chystám popsat, byla selka z francouzského venkova. Žena, která byla pravděpodobně nejzvláštější, nejneobyčejnější a nejznepokojivější osobou naší doby. Od prvního setkání s ní jsem tušil, že jednoho dne o ní nebudu moci nemluvit.“ Proč? Protože její život je velký zázrak... spojený s Nejsvětější svátostí.

Následující stránky s velkou skromností popisují a nechávají promlouvat mnohé eucharistické zázraky. Stojí za to si je přečíst... abyste slyšeli Boží volání lásky, které zaznívá při každém oslavování Eucharistie. Dnes... stejně jako v minulosti!

+ Angelo Comastri

Emeritní generální vikář Jeho Svatosti pro Vatikánský městský stát

Carlo Acutis

Možná, že jednoho dne, který nemusí být tak daleko, budeme mít svatého, řádně kanonizovaného, jako patrona internetu a ochránce všech kybnautů. Jednoho přímluvce již máme v osobě Carla Acutise, patnáctiletého blahoslaveného chlapce, který se o internet zajímal stejně jako jeho vrstevníci, ale na rozdíl od mnoha z nich byl přesvědčen, že se má stát „nástrojem šíření evangelia a katecheze“. Na stránkách je také virtuální výstava, kterou navrhl a realizoval, když mu bylo 14 let. Z ní se zrodila tato kniha. Výstava putuje po celém světě. Je svědectvím toho, že Eucharistie byla pro Carla „dálnicí do nebe“.

Tento neobyčejný chlapec zůstává tajemstvím: svými patnácti čistými a zářivými prožitými lety, svou vůlí k životu a nakažlivou radostí, ale především svou vírou, která nás dospěle znepokojuje a usvědčuje.

Carlo se narodil 3. května 1991 v Londýně, kam jeho rodiče v té době odjeli za prací. Vyrůstal v Miláně a byl jako každý jiný chlapec. Lišil se pouze svým zvláštním nadšením pro náboženský život. Denně se modlil růženec, každý den se účastnil mše svaté a nikdy nevynechal příležitost zastavit se na chvíli před svatostánkem, aby se poklonil Pánu skutečně přítomnému v Nejsvětější svátosti oltářní. Byl přesvědčen, že „jsme-li na slunci, musíme se přirozeně spálit... Ale když stojíme před eucharistickým Ježíšem, stáváme se svatými.“

Carlo Acutis: Eucharistické zázraky ve světě; Vydalo: TV Lux, s.r.o., 2023, 368 stran

ČÍST BOŽÍ SLOVO A SYTIT SVOU DUŠI S FILOZOFEM PETEREM KREEFTEM

Kreeft píše se srdcem evangelisty a s myslí filozofa a ve svém výkladu biblických textů vychází z bohaté tradice katolického teologického, literárního, morálního, historického a filozofického uvažování.

Jedním z nejhroších omylů protestantské vzpoury v šestnáctém století bylo vytlačení Eucharistie jako zdroje a vrcholu liturgie a její nahrazení zvěstováním Božího slova. V závislosti na konkrétním typu schizmatu byla Eucharistie v liturgii odsunuta na méně významné místo nebo byla úplně vyřazena. Jako ohnisko liturgie ji nahradilo kázání.

Samozřejmě to byla (a je) zásadní chyba. V reakci na to však nesmíme vylévat s vaničkou i dítě. Potvrzení ústředního místa Eucharistie by nemělo obnášet záměrné ani lhostejné zanedbávání zvěstování a výkladu Božího slova. Liturgie slova nám ukazuje na liturgii Eucharistie. Boží slovo a jeho výklad jsou skutečnou potravou pro duši, a jak se píše v Katechismu, „Církev měla vždy v úctě Boží Písmo, jako má v úctě samo Tělo Páně. Neustále totiž podává věřícím chléb života, který bere ze stolu jak Božího slova, tak Těla Kristova“ (KKC 103). Jako takové je zvěstování Božího slova životně důležitým aspektem křesťanské modlitby a uctívání.

Peter Kreeft tedy prokázal Církvi velikou službu, když dokončil třetí díl své úžasné trilogie biblických komentářů *Food for the Soul: Reflections on the Mass Readings* (Potrava pro duši: Přemítání o textech k liturgickému čtení).

Dr. Kreeft, dlouholetý učitel filozofie na Boston College, se řadí mezi nejplodnější křesťanské filozofy a apologety. K jeho nejvýznamnějším knihám patří *Summa of the Summa*, *Catholics and Protestants* a jeho klasické dílo *Handbook of Christian Apologetics*, které napsal spolu se svým kolegou z Boston College P. Ronaldem Tacellim, S. J.). Prostřednictvím těchto a desítek dalších knih dr. Kreeft sytí generace katolíků svým důvtipem, moudrostí a erudiicí.

Peter Kreeft. Foto: Nolan Clark / jesuitnola / flickr

Food for Soul jako pokračování tohoto odkazu nejvíc připomíná jeho knihu *Catholic Christianity: A Complete Catechism of Catholic Beliefs Based on the Catechism of the Catholic Church* (Katolické křesťanství: Úplný katechismus katolických přesvědčení na základě Katechismu katolické církve), Kreeftův komentář a výklad Katechismu. V tomto případě samozřejmě vychází z textů k nedělnímu liturgickému čtení. Struktura knihy *Food for Soul* je jasná. Na každou neděli liturgického roku jsou uvedeny tři čtení a Žalm, po každém textu následuje Kreeftova „úvaha“, dlouhá obvykle jednu až dvě stránky. U některých textů navíc nabízí dvě různá zamyšlení, jedno s určitým napomenutím či varováním a druhé analytické.

Bylo by však medvědí službou, kdybychom tuto knihu označili jen jako „přemítání“ o textech k liturgickému čtení. Autor sice tento výraz používá,

ale jde o příliš skromný pojem, než aby vystihoval hloubku nabízeného výkladu a promyšlenost analýzy. Stejně tak nevystihuje plně moudrost a pastorační citlivost Kreeftových komentářů. Píše se srdcem evangelisty a s myslí filozofa a ve svém výkladu biblických textů vychází z bohaté tradice katolického teologického, literárního, morálního, historického a filozofického uvažování, v souladu s dvěma základními pověřeními z Nového zákona.

Tím prvním je Ježíšovo „Velké poslání“ z Matoušova evangelia 28,19–20: „Jděte ke všem národům (...) a učte je, aby zachovávali všechno, co jsem vám přikázal.“ Typický čtenář knihy *Food for Soul* již samozřejmě bude katolíkem, avšak evangelizace – šíření a vstřebávání dobrých zpráv – nekončí zlomovým okamžikem obrácení. Učednictví je spíš pouť plná překážek, příkopů a oklik, a to i pro nejzbožnějšího věřícího. Úvahy dr.

Kreefta v jeho knize tyto překážky boří, přemostují příkopy a směřují věřícího zpátky na hlavní cestu. Autor nás způsobem plným soucitu, povzbuzení a útěchy volá k hlubšímu vztahu a bližšímu setkání s naším Pánem.

Druhé novozákonní pověření, jemuž se *Food for the Soul* věnuje, pochází z 1. epístoly sv. Petra: „Budte vždy připraveni dát odpověď každému, kdo by vás vyslyšel o naději, kterou máte“ (1Pt 3,15). Jako „odpověď“ se tu převádí řecké slovo apologia, které znamená obranu nebo obhajobu. Dr. Kreeft své čtenáře nejen povzbuzuje k růstu ve zbožné víře, ale také je vybavuje k tomu, aby mohli lépe chápat, a tudíž také lépe formulovat věroučné pravdy. Pomocí filozofické analýzy, literárních narážek, skvělých analogií, svérázných výstižných výrazů nebo prostě svého svého vlastního silného filolo-

gického nadání nás dr. Kreeft vede stále dál na naší cestě k poznání Boha.

A v obou těchto aspektech – evangelizaci i objasňování – nás dr. Kreeft vyzývá, abychom byli důslednější a stálejší ve svém svědectví o pravdivosti víry. Někdy jeho slova bodají a připomínají nám, že bychom si mohli vést lépe. Někdy tnou do živého a sdělují nám, že jsme ošklivě selhali. Ale bez ohledu na to, jaké poselství čtenář v kontextu své vlastní situace uslyší, *Food for the Soul* nás pokaždé nasytí, obcerství a lépe připraví na další cestu.

Liturgie slova nám ukazuje na Krista v Eucharistii. Proto je zvěstování a kázání nezbytnou součástí křesťanské liturgie. *Food for the Soul*, jak zdůrazňuje dr. Kreeft, je sbírka „pomůcek ke kázání“ pro prací zavalené kněze a jáhny. Je však také liturgickou příručkou pro nás ostat-

ní, když se připravujeme na nedělní mši, nebo jako zdroj následného obohacení našeho liturgického prožitku.

Oslavováním Božího slova nesnižujeme význam Eucharistie. Ve skutečnosti nás Slovo přitahuje blíž a pomáhá nám lépe rozumět. „Přemítání“ Petera Kreefta v knize *Food for the Soul* k tomuto pochopení spolehlivě přispívá.

*Kenneth Craycraft
Catholic World Report
Přeložil Alena Švecová*

*John Creech
právník*

CHESTERTON A LEWIS MĚ NAUČILI, ŽE VÍRA A ROZUM JSOU NEODDĚLITELNÉ

Zdá se, že ateisté svůj ateismus přijímají jako záležitost víry, nikoli rozumu. To není logický závěr, ale jen toužebné přání.

Jako mladý muž, pohlcený sekulárním duchem doby, jsem si myslel, že musím volit mezi rozumem a náboženstvím. Nešlo si vybrat obojí, protože si to navzájem odporovalo. Mohli jsme mít útěchy náboženství, ale jen pokud se vzdáme rozumu, nebo jsme mohli přijmout požadavky rozumu, což víru v jakékoli náboženství vylučovalo. Přijmout příjemnou lež, nebo respektovat chladná, neúprosná fakta. Před touto volbou jsme stáli všichni.

Až když jsem byl starší a začal se o realitu zajímat na hlubší úrovni, vyvstala přede mnou otázka, zda je racionalismus opravdu racionální. Připadalo mi, že nikdo nemůže vědět, že Bůh neexistuje. Ateisté jako by svůj ateismus přijímali jako záležitost víry, nikoli rozumu. Většina z nich nechtěla, aby Bůh existoval, a tak se rozhodli jeho existenci popírat. To není logický závěr, ale jen toužebné přání.

Pak jsem začal přemýšlet, jak lze

vysvětlit existenci toho, o čem víme, že to existuje. Jak začaly existovat stromy? Nebo radikálněji, jak vůbec něco začalo existovat? Jak se nic stalo něčím? I zrno prachu bylo něčím? Jak vzniklo?

A pak jsem získal dojem, že snahy ateistů odpovědět na tyto otázky jsou naprosto nedostatečné. Nebyly to odpovědi, ale jen snaha se těch otázek zbavit. Pilátovu otázku *Quid est veritas?* (Co je pravda?) nechápali jako otázku, na kterou je třeba odpovědět, ale jako otázku, která je nezodpověditelná, a tudíž ani nemá cenu si ji pokládat.

Když jsem narazil na díla G. K. Chestertona a pak C. S. Lewise, objevil jsem dva spisovatele, kteří osvětlují, že rozum poukazuje na víru. Nejenže uvažovali logicky, ale také logicky pojednávali o teologických otázkách. Chesterton a Lewis mě vedli do větší hloubky či dál a dál, výš a výš, jak by řekl C. S. Lewis. Přivedli mě k velkým filozofům, jako je Platón, Aris-

toteles, Augustin a Tomáš Akvinský, kteří patří k největším myslitelům celých dějin a všichni věřili v Boha.

Uvědomil jsem si, že jsme si opravdu potřebovali vybrat, ale nemuseli jsme si vybírat buď víru, nebo rozum, ale víru a rozum, protože jsou nerozlučně spjaty a nelze je od sebe oddělovat. Této skutečnosti se teď pevně držím, a právě proto jsem teď byl ve svých 28 letech přijat do katolické církve.

*Joseph Pearce
National Catholic Register
Přeložila Alena Švecová*

*Joseph Pearce
autor, vydavatel, redaktor*

CENIT SI MINULOSTI ZNAMENÁ BUDOUCNOST

Oživení Církve přijde v obnově katolické kultury

Podzim je u nás v Michiganu obdobím dobročinných bazarů nebo, jak ráda říkám, „sezónou pro lovce pokladů“. Mezi odloženými věcmi lze najít hotové poklady. Často bývají hodně osobní – součástí rodinné historie, drahocenné (jak by si člověk myslel) pro ty, kdo je zdědili.

Pokaždé bývám trochu v úžasu, když tyto poklady najdu. Dědečkův růženec je rodinná památka, a přesto bývá místním farnostem darována spousta růženců s přesvědčením, že budou mít větší hodnotu pro lidi, kteří se o takové věci zajímají.

Naše farnost pořádá velký dobročinný bazar, a protože ve farnosti pracuji, udělám si vždy čas na „honbu za poklady“, ještě než se trh otevře pro veřejnost. Obzvláště mám ráda modlitební knížky a misály. Pro katolíky z generace mých prarodičů byly stejně cenné jako dnes pro mnohé jejich chytré telefony. Potrhane okraje a potřísněné stránky vypovídají o cestování, zatímco namáhaná vazba o modlitebních kartičkách. Lidé tyto knihy darují, aniž by z nich vyndali osobní věci, a právě na těchto drobných útržcích papíru lze najít upomínky na katolický život, který mojí generaci nebyl předán.

Na posledním dobročinném bazaru v naší farnosti jsem v krabici s podřadnými romány našla malou modrou modlitební knížku Pieta. Jak jsem očekávala, mezi stránkami byly vloženy modlitební kartičky. Nečekaně však tato knížka obsahovala i krátký dopis. Úhledný rukopis mi připomněl písmo mojí babičky; samotný text byl památkou na dobu, kdy se školy ještě snažily učit krasopis.

Dopis, napsaný roku 1983, nabízel modlitbu. Jeho autorka (říkejme jí Doris) se doslechla, že adresátka (té budu říkat Rose) onemocněla a podstupuje léčbu. Doris chtěla, aby Rose věděla, že se modlí za její uzdravení, a povzbuzovala ji, aby se modlila s ní.

Ten dopis byl pro Rose natolik vý-

znamný, že si ho vložila do své modlitební knížky. Snadno si můžeme představit, jak její křehké ruce obračejí stránky, jak se modlí k blahoslavené Matce Boží a znovu si s vědomím, že netrpí sama, pročítá ten dopis. Rose se ve svém utrpení uchýlovala ke svatým.

Kde bylo toto katolictví, když jsem v 80. letech vyrůstala? Kde je dnes?

Do toho, jak vypadá Církev, jsem mohla trochu nahlédnout díky svým rodičům a prarodičům. Modlitby, dny povinné mše a půst, uprostřed nichž vyrůstala moje matka, poskytly základ, který přestál katechetické a liturgické změny. Moje matka se dodnes pro útěchu modlí růženec, ačkoli už desítky let není ve společenství s Církví.

Moje generace však takové štěstí neměla. Církev, ve které vyrůstala moje matka, se lišila od té, která připadla mně. Naředený katechismus a vyprázdněná mše, které mi byly předány, ukázaly své plody v rekordním počtu odpadlých katolíků, kteří tráví víc času čekáním ve frontě v kavárnách Starbucks než modlitbou.

Samozřejmě je těžké se uchýlovat k modlitbě, když člověku nikdo neukáže, jak se modlit. Moje babička věděla, jak se modlit. Chápala, co znamená věřit ve společenství svatých, protože starý katolicismus je plný životodárných modliteb. Ten nový je duchovně v úpadku, kdy místo půstu, zpovědi a modliteb nabízí plstěné transparenty a přehnaně emocionální hudbu.

Když Doris psala dopis, který si Rose vložila do modlitební knížky, dělala víc, než že by jen poslala textovou zprávu s obrázkem sepsatých rukou nebo na Facebooku spěšně napsala komentář „myslím na tebe a modlím se“. Doris se pro Rose stala záchranným lanem, které ji spojovalo s veškerou útěchou v přímluvách svatých, k nimž se dřív průměrný katolík uchýloval.

Odstoupení od této katolické kultury

Foto: Člověk a Víra

je nebezpečím pro velmi mnoho duší.

Oživení Církve přijde v obnově katolické kultury. Nepotřebujeme moderní lákadla s katolickou fasádou. Potřebujeme mariánská procesí, postní slavnosti a oddaněji se modlit růženec. Potřebujeme mši, která bude uctívá. Potřebujeme masivní katechizaci pro naše mladé lidi – a dá-li Bůh, ti pak budou katechizovat své rodiče.

Budoucnost Církve se nachází v minulosti. Pouze nevědomá arogance udržuje představu, že staré způsoby se pro moderního člověka nehodí.

Už kvůli našim dětem si potřebujeme připustit, že minulost obsahuje víc odpovědí než modernost. Kéž nám k tomu dá Bůh odvahu.

Panno Marie Vítězná, oroduj za nás.

Rebecca Hoppersbergerová
Crisis Magazine
Přeložila Alena Švecová

Rebecca Hoppersberger
katechetka a učitelka hudby

TRANSSEXUALITA? „NEČETLI JSTE, ŽE NA POČÁTKU STVOŘITEL STVOŘIL MUŽE A ŽENU?“

Úkolem římského magisteria, ať už přímo papeže, nebo zprostředkovaně Dikasteria pro nauku víry, je věrně zachovávat pravdu Božího zjevení, píše kardinál Gerhard Müller ve věci diskuse nad svátostí křtu volbou kmotrů z pléna transsexuálních osob.

Je ustanoveno Kristem a působí v Duchu svatém, aby chránilo katolické věřící před všemi herezemi, které ohrožují spásu, a před všemi zmatky ve věcech nauky a morálního života (srov. II. vatikánský koncil, *Lumen gentium* 18; 23). Odpovědi dikasteria na různé otázky brazilského biskupa (3. listopadu 2023) na jedné straně připomínají všeobecně známé pravdy víry, na druhé straně však také otevírají nedorozumění, že v Boží církvi přece jen existuje prostor pro koexistenci hříchu a milosti.

Křest jako brána k novému životu v Kristu

Boží Syn, náš Vykupitel a Hlava církve, která je jeho tělem, ustanovil svátost křtu, aby všichni lidé mohli dosáhnout věčného života skrze víru v Krista a život, kterým ho napodobují. Bezpodmínečná Boží láska osvobozuje lidi od smrtící nadvlády hříchu, který člověka uvrhuje do bídy a odděluje ho od Boha, zdroje života. Všeobecná spásná Boží vůle (1 Tim 2,4) neříká, že ke vstupu do Božího království stačí ústy vyznat Ježíše jako Pána, a zároveň se z povinnosti plnit svatou a posvěcující Boží vůli vylouvat poukazem na svou lidskou slabost (srov. Mt 7,21–23). Jednoduchá metafora „Církev není celní úřad“, která má říci, že křesťan nelze byrokraticky poměřovat literou zákona, nachází své hranice tam, kde mluvíme o milosti, která nás vede k novému životu mimo hřích a smrt.

Apóstol Pavel říká, že všichni jsme byli „otroky hříchu“, než jsme uvěřili v Krista. Nyní jsme však skrze křest ve jménu Krista, Božího Syna, a pomazání Duchem svatým „ze srdce začali poslouchat životní pravidla (křesťanské) nauky, jak jsme do nich byli uvedeni“. Nesmíme

Foto: © Lucie Hornikova / Člověk a Víra

tedy hřešit, protože už nepodléháme zákonu, ale jsme podřízeni milosti. „Hřích už dál nesmí vládnout ve vašem smrtelném těle tak, abyste poslouchali jeho žádosti!“ (Řím 6,12).

Nejstarší církevní dekret sepsaný v Římě (cca 200 po Kr.) jmenuje kritéria pro přijetí nebo odmítnutí (či dokonce odložení) [osoby] ke katechumenátu a k přijetí křtu a požaduje, aby bylo zanecháno všech pochybných povolání, nezákonných partnerství a jakéhokoli nemorálního chování, které odporuje životu v milosti křtu (*Traditio Apostolica* 15–16).

Svatý Tomáš Akvinský, který je citován v odpovědích dikasteria, dává na otázku, zda mohou být hříšníci pokřtěni, dvojí nuancovanou odpověď:

1. Hříšníci, kteří v minulosti osobně zhřešili a jsou v moci „Adamova hříchu“ (tj. prvotního a dědičného hříchu), mohou být jistě pokřtěni. Křest je totiž určen k odpuštění hříchů, které pro nás Kristus získal svou smrtí na kříži.

2. Nemohou však být pokřtěni ti,

„kteří jsou hříšníci, protože přicházejí ke křtu s úmyslem pokračovat v hříchu“, a tak se vzpírají svaté Boží vůli. To platí nejen kvůli vnitřnímu rozporu mezi Boží milostí vůči nám a naším hříchem proti Bohu, ale také kvůli falešnému svědectví navenek, které podkopává věrohodnost hlásání církve, neboť svátosti jsou znamením milosti, kterou zprostředkovávají (srov. Tomáš Akvinský, *Summa theologiae* III q. III Quaestio 68, čl. 4).

V pasti transhumanistické terminologie

Je matoucí a škodlivé, když se Magisterium opírá o terminologii nihilistické a ateistické antropologie, čímž jako by jejímu falešnému obsahu propůjčovalo status legitimního teologického názoru v církvi.

„Nečetli jste,“ říká Ježíš farizeům, kteří na něj chtěli nastražit past, „že na počátku Stvořitel stvořil muže a ženu?“ (Mt 19,4) Ve skutečnosti transsexuální nebo homofilní (homoafektivní nebo ho-

Foto: © Lucie Hornikova / Člověk a Víra

mosexuální) osoby neexistují ani v řádu stvořené přírody, ani v milosti Nové smlouvy v Kristu. V logice Stvořitele člověka a světa jsou dvě pohlaví dostatečná k tomu, aby zajistila zachování lidstva a pomohla dětem vzkvétat a prospívat v rodinném společenství s otcem a matkou. Jak ví každý filosof a teolog, „osoba“ je člověk ve své duchovní a morální individualitě, která ho přímo spojuje s Bohem, jeho Stvořitelem a Vykupitelem.

Každá lidská osoba však existuje v duchovně–tělesné přirozenosti, a to konkrétně jako muž nebo žena, a to díky aktu stvoření, v němž ji Bůh stvořil (a ve vzájemném vztahu manželství) podle podoby své věčné dobroty a trojjediné lásky. A stejně jako je stvořil, Bůh také vzkřísí z mrtvých každou lidskou bytost v jejím mužském nebo ženském těle, aniž by se rozčiloval nad těmi, kteří (pro velké peníze) genitálně nebo hormonálně zmrzčili jiné lidské bytosti nebo kteří se – zmateni falešnou propagandou – dobrovolně nechali oklamat ohledně své mužské nebo ženské identity.

Transhumanismus ve všech svých variantách je dábelská fikce a hřích proti osobní důstojnosti člověka, byť v podobě transsexualismu a terminologicky přikráslený jako „změna pohlaví na základě volby“. Učení a praxe římské církve to jasně předepisuje: „Nevěstka, smilník, ten, kdo se mrzačí, a každý, kdo dělá

něco, o čem se nemluví (1 Kor 6,6–20), má být vyloučen [z katechumenátu a křtu]“ (*Traditio Apostolica* 16).

„Zdravé učení“ (1 Tim 4,3) jako nejpřírodnější pastorační péče

Pastorační motiv, který nás nabádá, abychom s těmi, kdo se prohřešili proti šestému a devátému přikázání Desatera, zacházeli co možná „nejšetrněji a nejslavitelněji“, je chvályhodný jen do té doby, dokud pastýř podobně jako špatný lékař neklame svého pacienta o závažnosti jeho nemoci, to znamená pouze tehdy, když se dobrý pastýř „raduje s nebesy více z jednoho hříšníka, který činí pokání, než z devadesáti devíti spravedlivých, kteří [podle falešného sebehodnocení] pokání nepotřebují“ (Lk 15,6). Zde je také třeba zásadně rozlišovat mezi (jednorázovou) svátostí křtu, která ruší všechny předchozí hříchy a uděluje nám trvalý charakter začlenění do Kristova těla, a (opakovanou) svátostí pokání, která odpouští hříchy spáchané po křtu.

Podle péče církve o spásu je vždy správné, že dítě může a má být pokřtěno, když jeho katolickou výchovu mohou zaručit odpovědné osoby, zejména přírodním životem.

Církev však nemůže ponechat žádná pochybnosti o přirozeném právu dítěte vyrůstat s vlastními biologickými rodiči nebo v případě nouze s adoptivními ro-

diči, kteří v morálním a právním smyslu legitimně zaujmou jejich místo. Jakákoli forma náhradního mateřství nebo výroba dítěte v laboratoři (jako věci) za účelem uspokojení egoistických tužeb je podle katolického názoru vážným porušením osobní důstojnosti lidské bytosti, kterou Bůh chtěl fyzicky a duchovně přivést k životu prostřednictvím její vlastní matky a otce, aby ji povolal k životu jako Boží dítě ve věčném životě.

Proč Bůh buduje církve pouze skrze pravou víru

V souvislosti se synodou o synodalitě byla často zmiňována tato biblická formulace: „Kdo má ucho, ať poslouchá, co říká Duch církevním obcím“ (Zj 2,11), stejně jako v poslední knize Písma svätého věrnost Božímu slovu a svědectví Ježíše Krista. (Zj 1,2).

Autor *Traditio Apostolica* v Římě apoštolských knížíat Petra a Pavla je přesvědčen, že „budování církve se uskutečňuje přijetím správné víry“. Svůj spis uzavírá slovy hodnými zamyšlení: „Pokud totiž každý naslouchá apoštolské tradici, řídí se jí a dodržuje ji, žádný heretik ani jiný člověk vás nebude moci svést z cesty. Mnoho herezí totiž vzniklo proto, že se představení nechtěli nechat poučit učením apoštolů, ale jednali podle vlastního úsudku, a ne tak, jak by měli. Pokud jsme na něco zapoměli, milovaní, Bůh to zjeví těm, kdo jsou toho hodni. On totiž vede církve k tomu, aby dosáhla přístavu jeho odpočinku.“ (*Traditio Apostolica* 43).

+J.E. kardinál Gerhrad L. Müller
LifeSiteNews
Přeloženo

Gerhard Ludwig Müller
kardinál jáhen, emeritní arcibiskup
řezenský, bývalý prefekt Kongregace pro
nauku víry

Kardinál Zen v novém nekompromisním rozhovoru

Jednadvadesátiletý čínský kardinál zveřejnil dopis určený synodním otcům a rozbor papežových odpovědí na dubia (která podepsal spolu s dalšími čtyřmi kardinály). Server Bussola zveřejnil zamyšlení nad tím, jaké ovzduší panuje na synodě, kde – jak se zdá –, je „rozlišování“ vedeno spíše emocemi.

Jednadvadesátiletého kardinála Josepha Zena Ze-kiuna není třeba představovat. Patří mezi signatáře – spolu s dalšími členy posvátného kolegia Walterem Brandmüllerem, Raymondem Burkem, Juanem Sandovalem Íñiguezem a Robertem Sarahem – pěti dubií ohledně konceptu reinterpretace Božího zjevení, žehnání homosexuálním párům, struktury synody, svěcení žen a pokání kvůli platnosti rozhřešení. V nedávné analýze zveřejněné na jeho osobních internetových stránkách emeritní biskup z Hongkongu vyjádřil pochybnost – a připomněl obdobný citát kardinála Víctora Manuela Fernándezeho –, zda odpověď na jejich otázky skutečně napsal František, neboť ji považuje spíše za součást toho, co definoval jako „arsenál, který si organizátoři synody (...) již připravili, aby mohli odpovědět těm, kdo narušují jejich agendu“. V době, kdy se blížíme k posledním dvěma týdnům prvního zasedání, zhodnotil deník *La Nuova Bussola Quotidiana* společně s kardinálem Zenem práci synody a zveřejnil jeho pohled na její dosavadní průběh.

Ilustrační foto: Kardinál Zen s obrazem Madony z Veverí, kterou mu věnovala návštěva z ČR. Hong Kong, 14. 11. 2023 / Miroslav Kratochvíl / FB

Vaše Eminence, napsal jste dopis, abyste „varoval“ účastníky synody. Ozval se vám někdo?

Je mi líto, ale na tuto otázku musím odpovědět záporně. Nepřekvapuje mě to, existuje přísná povinnost mlčet. Kdo se odváží riskovat trest za porušení „papežského tajemství“?

Co si myslíte o rozhodnutí zavést mlčenlivost o složení pracovních skupin a jejich debatách?

Dělníci temnoty se bojí světla.

Z několika málo odfiltrovaných obsahů víme například to, že kardinál Jean-Claude Hollerich, hlavní zpravodaj synody o synodalitě, znovu zdůraznil, že

„křest žen není podřadnější než křest mužů“, a tázal se, jak zajistit, aby se ženy cítily „nedílnou součástí této misijní církve“. Myslíte si, že ženy, které byly a jsou nedílnou součástí církve v těchto tisíciletích, vnímají takovou podřízenost?

Měli by se ptát svaté Kateřiny Sienské, svaté Terezie z Avily, Židovky Edity Steinové, která konvertovala ke katolicismu, stala se karmelitánkou a byla umučena nacisty. Ať se ptají všech matek, které obětovaly své syny a dcery Pánu a církvi. Během let strávených v Itálii jsem se naučil krásný chvalo zpěv na matky (Jeho Eminence si píseň pamatuje v plnosti, pozn. red.):

„Všechny matky na světě jsou krásné,

když se jim dítě tiskne k srdci jsou obrazem Madony

Já jsem obrazem dobroty...

a roky plynou

Děti rostou, matky šediví, ale jejich krása nemizí.“

Ještě nikdy jsem neslyšel obdobnou píseň na počest otců. To matky mají „moc“ na kolenou utvářet velké osobnosti.

Zdá se, že v diskusi, která se na synodě rozproudila o problematice LGBT, argumentaci synodních otců proti revizi církevního učení o homosexualitě zpochybnili ostatní účastníci údajnými osobními svědectvími, která byla přivítána potleskem. Jak hodnotíte tento

emotivní přístup na synodě?

Zřejmě víte o synodě věci, které já nevím. Ale to, co tvrdí, mě nepřekvapuje. Nejedná se o synodu biskupů, ale o synodu příznivců nebo alespoň příznivců příznivců homosexuálů „vypuzených“ z církve.

Není to synoda zaměřená na rozlišování pravdy, ale pouze na „sdílení“ emocí. Nejde o pravdu víry, je zde přítomna pouze psychologie.

Byl jste jedním ze signatářů nedávných dubií. Neobáváte se, že by papežovy odpovědi na váš dopis z 10. července mohly ovlivnit debatu a rozhodnutí synodálních otců

o tématech Instrumenta laboris?

Duch svatý vám bude pomáhat číst tyto odpovědi, pokud budou v souladu s příkazy víry. Nabídl jsem svůj skromný rozbor těchto odpovědí, který najdete na mém blogu.

Skutečnost, že papež neodpověděl na přeformulované dubia, také o mnohém vypovídá.

Instrumentum laboris hovoří také o situaci rozvedených osob, které uzavřely nový sňatek. Četl jste odpověď Dikasteria pro nauku víry na dubia kardinála Duky? Co si o tom myslíte?

Měl bych o tom napsat alespoň půl knihy! Odpusťte však tomuto nemocnému starci, že toho v tuto chvíli nejsem schopen. Bůh žehnej vám i Bussole.

Nico Spuntoni
novinář a esejista, doktorand právních a politických věd

Nico Spuntoni
Catholic Conclave
Přeložil Pavel Štíčka

JAK BENEDIKT XVI. SLAVIL SVŮJ SVÁTEK JAKO MALÝ CHLAPEC

Pomyšlení na to, jak tento pětadevadesátiletý muž s vděčností vzpomínal na úsilí své matky, když byl malý, mi vehnalo slzy do očí.

Mnozí katolíci slaví v dětství svátek svého patrona nějakým speciálním způsobem.

V některých oblastech světa lidé vnímají svůj svátek jako druhé narozeniny. V hispánských kulturách se v den svátku zpívá speciální píseň a doma oslavence probouzejí ranní serenádou. (Sice se označuje jako „narozeninová píseň“, ale její slova jasně mluví o „svátku“.)

Řada dalších kultur má své vlastní zvláštní tradice a katolíci slaví své svátky po celém světě.

Přemýšleli jste někdy, jak rodiny, které vychovávají skvělé a svaté lidi, oslavují svátky svých dětí?

Nedávno mě potěšilo, když jsem narazila na krátký úryvek z poslední knihy papeže Benedikta XVI. *Co je křesťanství?*, kde popisuje, jak jeho rodiče slavili jeho svátek, když byl malý chlapec, který se tehdy jmenoval Joseph Ratzinger.

Rodina Ratzingerových pokaždé slavila svátek sv. Josefa 19. března a papež Benedikt si v posledních letech svého života udělal čas na úvahu o těchto šťastných vzpomínkách ze svého dětství.

„Svátek svatého Josefa byl svátek otco-

va a mého patrona a v rámci praktických omezení jsme ho řádně slavili,“ napsal.

Neuvěřitelně mě dojalo, jak prostě a mile se ten svátek u Ratzingerových slavil. Pomyšlení na to, jak tento pětadevadesátiletý muž s vděčností vzpomínal na úsilí své matky, když byl malý, mi vehnalo slzy do očí.

Podívejme se na klíčové prvky toho, jak se u Ratzingerových svátek sv. Josefa slavil.

1. Zvláštní ubrus

„Snídani dodával slavnostní ráz ubrus, který se prostíral výhradně v ten sváteční den,“ napsal.

2. Slavnostní jídla

„Pili jsme čerstvě umletou kávu, kterou měl můj otec velmi rád, i když jsme si ji obvykle nemohli dovolit... A k tomu maminka upekla dort s polevou, což plně vyjadřovalo mimořádný charakter toho svátku.“

3. Květiny

„Na stole byl vždycky petrklíč jako

znamení jara, které s sebou svatý Josef přináší.“

4. Drobný dárek pro otce i syna

„Většinou se mamince nějak podařilo z jejich úspor koupit nějakou důležitou knihu (například *Der Kleine Herder* [malá odborná příručka]).“

Dohromady tyto prosté prvky působily, že malý Joseph Ratzinger prožíval ten den jako slavnostní. „Tímto způsobem byla mimořádnost svátku svatého Josefa hmatatelná hned od časného rána,“ napsal.

Je toho zde tolik, o čem mohou rodiče přemýšlet. Kdo ví, jak mohou drobné tradice v našich domovech ovlivnit naše děti? Až budeme slavít svátek našich dětí, můžeme si vybavit prostý, a přitom láskyplný a vřelý příklad jeho matky, která v jejich skromném domově vychovala svého syna tak, že z něho vyrostl jeden z velkých vůdců dnešní doby.

Theresa Civantos Barberová
Aleteia
Přeložila Alena Švecová

PROSELYTISMUS PODLE PŘÍKLADU SV. PAVLA

Z jednoho farního věstníku: „Možná už jste slyšeli tu smutnou zprávu: jeden pan farář na jižní Moravě rozkopal dětem halloweenské dýně. A hned dvakrát. Psali o tom dokonce i na britském *Daily Mirror*! Děti brečely, od místního biskupství dostal céres. Je to paradox. Ještě před pár lety byl náš hříšník vzorným a poslušným církevním činovníkem, vždyť o něm televize natočila i dokument, jak se stará o lidi „na okraji společnosti“. Otec Smejkal má za sebou patrně daleko víc zásluh než kdejaký mediální zaujímač postojů. Ale na tom nesejde. Zaujal špatný postoj. Navíc jak víme, církev je tu od toho, aby otvírala nejrůznější okna a dveře, pečovala o potřebné a oduchovňovala adventní neděle na ČT, ne aby dětem rozkopávala dýně. Otec Smejkal se nemůže divit: sáhl totiž na zlatou krávu – dovolil si trochu hrubiánsky připomenout, že věci a slova mají svůj smysl. Že ty dýně mají zuby. Že (novo)pohanský halloween skutečně je neslučitelný s křesťanstvím.“

Když dosáhl hranice 75 let, byl bývalý belgický primas prakticky hned po podání povinné rezignace odvolán. Arcibiskup André Leonard (83) odešel na jih Francie, do malého alpského městečka Savines-le-Lac, a již 8 let je farním vikářem. Slouží v pěti filiálních kostelích. „Nebojím se o budoucnost Církve, protože ačkoliv vše ostatní pomine, Církve je jedinou skutečností, o které Kristus slíbil, že přežije na věčnost. Co mě však znepokojuje, je, že západní církev se vzdaluje tomu, co patří k podstatě víry a morálky,“ říká. Také zdůrazňuje, že „církve na Západě musí mít nejen odvahu zaujmout stanovisko k důležitým otázkám, ale také přesvědčit ostatní o svých argumentech. Musíme převzít iniciativu a vyjít vstříc lidem, kteří jsou nevěřící, lhostejní nebo vyznávají jiné náboženství. Potřebujeme

Mše svatá na poděkování Bohu a sv. Anežce České za 34 let svobody. Foto: Anička Guthrie / Člověk a Víra

proselytismus podle příkladu sv. Pavla.“

Antigenderová reakce narůstá. Státy v USA přijímají právní řešení, která zabraňují mrzačení dětí nebo agresivní propagaci ideologie LGBT. Už na některých místech země lékaři nemohou mrzačit děti, které byly indoktrinovány ideologií LGBT. Návrh zákona z letošního dubna se revoluční kruhy pokusily zablokovat, ale nepovedlo se. Lékaři proto nemohou dětem provádět operace ani jim podávat farmaka, které blokují jejich přirozený růst. Zmrzačení dítěte chirurgickým zákrokem je podle zákona trestný čin a předepisování zejména hormonů je přestupek. Nejvyšší možný trest za to, že lékař takto poškodí nezletilé, je 10 let vězení nebo pokuta 20 000 dolarů.

Finská poslankyně Päivi Räsänen byla konečně zproštěna obvinění z „nenávistných projevů“ a „podněcování nenávisti

k etnické skupině“. Proces začal tím, že poslankyně hájila rodinu a veřejně sdílela biblickou pravdu o manželství jako svazku jednoho muže s jednou ženou. Rozhodnutí odvolacího soudu bylo uvítáno jako vítězství svobody slova. V roce 2019 Räsänen „kritizovala svou denominaci za přijetí LGBTQ+ ideologie a zeptala se, jak lze tyto názory uvést do souladu s Písmem. V tweetu se odvolávala na Římanům 1, 24–27, který jasně říká, že homosexuální činy jsou v rozporu s Boží vůlí. Právníci poslankyně se vyjádřili, že „takzvaný zákon proti nenávistným projevům“ je ve skutečnosti „vážnou hrozbou pro naši demokracii“. Vyjádřili též naději, že takové případy se již nebudou u soudů objevovat a že se lidé nebudou bát cenzury, když budou sdílet své přesvědčení.

–zd–